

Термін та його властивості в системно-структурному аспекті

1. Визначення терміна, термінології.
2. Поняття терміносистеми. Відкритий характер системи термінів і системи понять.
3. Джерела формування терміносистем.
4. Способи побудови термінів.
5. Термін і загальнонавчальне слово, їх взаємодія.
6. Запозичення як засіб номінації нових наукових понять.
7. Структурні типи термінів.
8. Професіоналізми та номенклатурні найменування.

Література

1. Дяков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти. / А.С. Дяков, Т.Р. Кияк, З.Б. Куделько. – К., 2000.
2. Квитко И.С. Термин в научном документе. / И. Квитко. – Львов, 1976. – С. 9-26.
3. Панько Т.І. Українське термінознавство. / Т. Панько. – Львів, 1994.
4. Українська мова: Енциклопедія / [редкол.: Русанівський В.М. (співголова), Тараненко О.О. (співголова), Зяблюк М.П. та ін.]. – К.: Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 2004. – 2-ге вид., випр. і доп. – 824с.

Іншомовні запозичення в сучасній українській термінології

1. Погляди вчених на природу іншомовних запозичень.
2. Проблема доцільності / недоцільності іншомовних лексичних запозичень (їхній статус, специфіка значень, функції).
3. Англізми в українському мовно-інформаційному просторі:
 - а) зовнішні (екстралінгвальні) та внутрішні (інтралінгвальні) чинники проникнення термінів-запозичень у лексичну систему української мови;
 - б) проблеми адаптації англізмів: графічне освоєння, фонетичне освоєння, граматичне освоєння, семантичне освоєння запозичених слів.

Література

1. Бодик О.П., Рудакова Т.М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія.
2. Караванський С. Секрети української мови. / С. Караванський. – К.: Кобза, 1994. – 151с.
3. Панько Т.І. Від терміна до системи. / Т. Панько. – Львів, 1980.

Явище лексичної дублетності (синонімії) в процесах термінотворення

1. Вибір слова для позначення нового наукового поняття.
2. Системна організація термінів на рівні лексико-семантичної парадигматики.
3. Поняття синонімічного гнізда. Синонімія у термінології, інтра- та екстралінгвальні чинники її виникнення.
4. Проблема впорядкованості конкретних термінологічних систем.
5. Явище лексичної дублетності, її різновиди.

Література

1. Квитко И.С. Термин в научном документе. / И. Квитко. – Львов, 1976. – С. 9-26.
2. Панько Т.І. Українське термінознавство. / Т. Панько. – Львів, 1994.

Природа терміна в когнітивно-дискурсному вимірі

1. Дискурсний характер терміна.
2. Взаємодія понять „системне (лексикографічне) значення”, „психолінгвістичне (психологічно реальне) значення”, „прагматичне значення”.
3. Ознаки терміна в когнітивно-дискурсному аспекті.
4. Функції терміна у комунікативно-прагматичному полі.

Література

1. Алексеева Л.М. Проблемы термина и терминообразования. / Л. Алексеева. – Пермь, 1998. – 120с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. / Ф. Бацевич. – К., 2009. – 376 с.
3. Квитко И.С. Термин в научном документе. / И. Квитко. – Львов, 1976. – С. 9-26.
4. Яремко Я. П. Сучасна політична термінологія: на перетині когніції та комунікації. / Я. Яремко. – Дрогобич, 2015. – 236с.

Типологія термінологічних словників та їх функції

1. Історія виникнення терміна *словник* в українській лексикографічній традиції.

2. Трактування терміна *словник* у загальнолінгвістичних наукових джерелах.
3. Розмежування понять „словникарство” й „лексикографія”.
4. Функції словника.
5. Типи словників.

Література

1. Демська О. Вступ до лексикографії. Навчальний посібник. / О. Демська. – Київ., 2010. – 266с.
2. Панько Т.І. Українське термінознавство. / Т. Панько. – Львів, 1994.
3. Современные проблемы терминологии в науке и технике. – М., 1969. – 159 с.

Проблема організації та набору структурних елементів словникової статті

1. Поняття „макро-, мікроструктура словника”.
2. Реєстр словника та засади його укладання (джерельна база, добір реєстрових одиниць, обсяг словника, критерій адресата).
3. Аналіз базової моделі словникової статті у тлумачному словнику.
4. Аналіз лексикографічного опису реєстрових одиниць в перекладному словнику.

Література

1. Демська О. Вступ до лексикографії. Навчальний посібник. / О. Демська. – Київ., 2010. – 266с.
2. Панько Т.І. Українське термінознавство. / Т. Панько. – Львів, 1994.
3. Современные проблемы терминологии в науке и технике. – М., 1969. – 159 с.

Українське термінознавство в історіографічному вимірі

1. Роль Наукового товариства ім. Т. Шевченка у становленні і розвитку національної термінології.
2. Історія виникнення Наукового товариства ім. Т.Шевченка.
3. Мета, їх завдання і структура товариства.
4. Проблема формування і становлення національної наукової термінології, її відображення в „Збірнику НТШ”.
5. Методологічні основи термінотворення у концепції НТШ.
6. Культурно-історична роль НТШ у формуванні і становленні української наукової мови.

Література

1. Кочан Ірина. Українське термінознавство в іменах. / І. Кочан. – Львів, 2012

2. Панько Т.І. Українське термінознавство. / Т. Панько. – Львів, 1994.
3. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині XX ст.: Стан і статус. / Ю. Шевельов. – Торонто, 1987.

Українське термінознавство 20-их рр. XX ст. і роль Інституту української наукової мови у розбудові української термінології.

1. Історія створення Інституту української наукової мови.
2. Мета і структура ІУНМ.
3. Основні школи і напрямки у процесі термінотворення 20-30-х років XX ст. Методологічні засади.
4. Концепція мовно-культурної політики Миколи Скрипника. Термінографічний вибух у період українізації.
5. Покоління двадцятих років в історії українського термінознавства.

Література

1. Кочан Ірина. Українське термінознавство в іменах. / І. Кочан. – Львів, 2012.
2. Панько Т.І. Українське термінознавство. / Т. Панько. – Львів, 1994.
3. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині XX ст.: Стан і статус. / Ю. Шевельов. – Торонто, 1987.

1950 –1960-ті роки: альтернативне мовознавство шістдесятників

1. Особливості мовно-культурної політики 50-60-х років XX ст.
2. Шістдесятники в контексті національно-культурного відродження.
3. Праця Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація? ” як перше наукове соціолінгвістичне дослідження реальної мовної ситуації тогочасної України.
4. Лексикографічна практика І. Світличного, С. Караванського.

Література

1. Кочан Ірина. Українське термінознавство в іменах. / І. Кочан. – Львів, 2012.
2. Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. / Л.Масенко. – К., 2004. – 164с.

Мовна ситуація і мовна політика 1970-х – початку 1980-х років

1. Екстра- та інтралінгвальні чинники мовної політики 70-х років XX ст.
2. Калькування російської лексики як основний принцип творення українських наукових терміносистем.
3. Дискримінаційне словникування.
4. Заперечення західноукраїнського варіанта літературної мови, його впливу на формування наукового і публіцистичного стилів української літературної мови.

Література

1. Караванський С. Секрети української мови. / С. Караванський. – К.: Кобза, 1994. – 151с.
2. Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. / Л. Масенко. – К., 2004. – 164с.

Основні проблеми розбудови новітньої української термінології

1. Складні процеси утвердження державного статусу української мови.
2. Основні тенденції в українській термінологічній лексикографії кінця XX – початку XXI ст.
3. Проблема відновлення національної ідентичності мовної норми на різних мовних рівнях:
 - а) фонетичному;
 - б) лексичному;
 - в) словотвірному;
 - г) морфологічному.
4. Сучасна українська термінографія: здобутки і втрати.

Література

1. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. / К. Городенська. – К., 2014. – С. 39 –95.
2. Єрмоленко С.Я., Бирик С.П. та ін. Літературна норма та мовна практика. / С. Єрмоленко, С. Бирик. – Ніжин, 2013. – 320с.
3. Караванський С. Секрети української мови. / С. Караванський. – К.: Кобза, 1994. – 151с.
4. Козирський В., Шендеровський В. За правдиве назовництво українське. / В. Козирський, В. Шендеровський. – Київ: Рада, 2003. – 207 с.

5.Яремко Я. П. Сучасна політична термінологія: на перетині когніції та комунікації. / Я. Яремко. – Дрогобич, 2015. – 236с.